

DARBININKAS

Organas Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų Sv. Juozapo Darbininkų Kooperatyvės Sąjungos

DARBININKAS

— Eina —

UTARNINKAIS, KETVERGAIS IR SUBATOMIS

Metams\$4.50
Užrubėty ir Bostono apskrityse metams\$5.50

“Darbininkas”
366 Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. South Boston 020.

Papiežius PIUS IX sako:

“Kiekvieno kataliko yra šventa priedermė paremti katalikiškąją spaudą ir ją kuoplačiausiai paskleisti tarp žmonių. Geri laikraščiai yra naudingiausi daiktai ir verti didžiausio užmo-kesnio.”

No. 73. Metai X.

SESTADIENIS, LIEPOS 4 D., 1925.

Kaina 4 centai

DARBU KRŪVOS

Ilgokai nerašiau amerikiečiams. Ne nerangumas buvo ilgo tylėjimo priežastis, bet perdidelis apsikrovimas darbais. Šių metų našta vos beistengiau išnešti. Žemės ūkio Akademijoje turėjau išprašyti tik 4 savaites savaitėje: pirmą pusmetį 4 valandas politinės ekonomijos ir antrą pusmetį — 2 val. politinės ekonomijos ir 2 val. žemės ūkio kooperacijos. Bet šiais mokslo metais dar buvo prisidėję lietuvių kalbos pamokos Technikume. Turėjau jų 15 val. savaitėje. Žemės ūkio Technikumas naikinamas, bet laipsniškai: kas met atkrinta tik viena klasė, nes nauji mokiniai ne-lyprijimami. Šiemet turėjome tris klases; nuo rudens beliks dvi klasės. Be to nuo Naujų Metų įvesta Akademijoje anglų kalbos dėstymas — 2 val. savaitėje. Studentai turi studijuoti vieną iš dviejų kalbų: vokiečių arba anglų. Kadangi Akademi- jos personalo tarpe nesirado geresnio už mane “anglo,” tad ir anglų kalbą dėstyti prisiėjo man (žinoma, laikini, kol atvažiuos p. Šiviekis iš Filipinų, kuris yra pakviestas į mūsų Akademiją apimti zoologijos katedrą, bet galės, žinoma, dėstyti ir anglų kalbą).

To dar negana. Šių metų pradžioje vyriausybė suorganizavo valdininkams t. v. Administracijos kursą. Ir tenai man prisiėjo dėstyti politinę ekonomiją. Reikia kas savaitę važinėti į Kauną — vienai arba dviem dienoms.

Bet ir čia dar ne galas. Nuo perėjo rudens Akademi- jos ir Technikumo Tarybos liepė man būti bibliotekos vedėju. Tiesa, tara darbu turiu du pagalbininkus. Bet vis dėlto ir biblioteka duoda darbo ir rūpesnio.

O juk reikia čia dar pridėti ir visuomeninį darbą, į kurį jau pusėtinai įsitraukiau. Ka tik neseniai sukūrėme Kaune Vilniui vaduoti sąjungą, apie kurią plačiau netrukus sužinos ir amerikiečiai. Be to prisiėina nemaža dirbti kooperacijos srityje. O ne beto, kad kartais neparūptų atsiliepti Lietuvos spaudoje kai kuriais aktualiais klausimais ir reikalais.

Bijau, kad tų darbų išskaitymas neišeitų, kaip koks tuščias pasigyrimas. Ne girtis noriu, bet, viena, noriu pasiaiškinti amerikiečiams, kodėl ilgokai buvau sustojęs rašyti: atsimeinu savo pažadus rašinėti ir jaučiu didžiulę tuo reikalu pareigą. Antra — norėjau nu- piešti vaizdelį iš Lietuvos

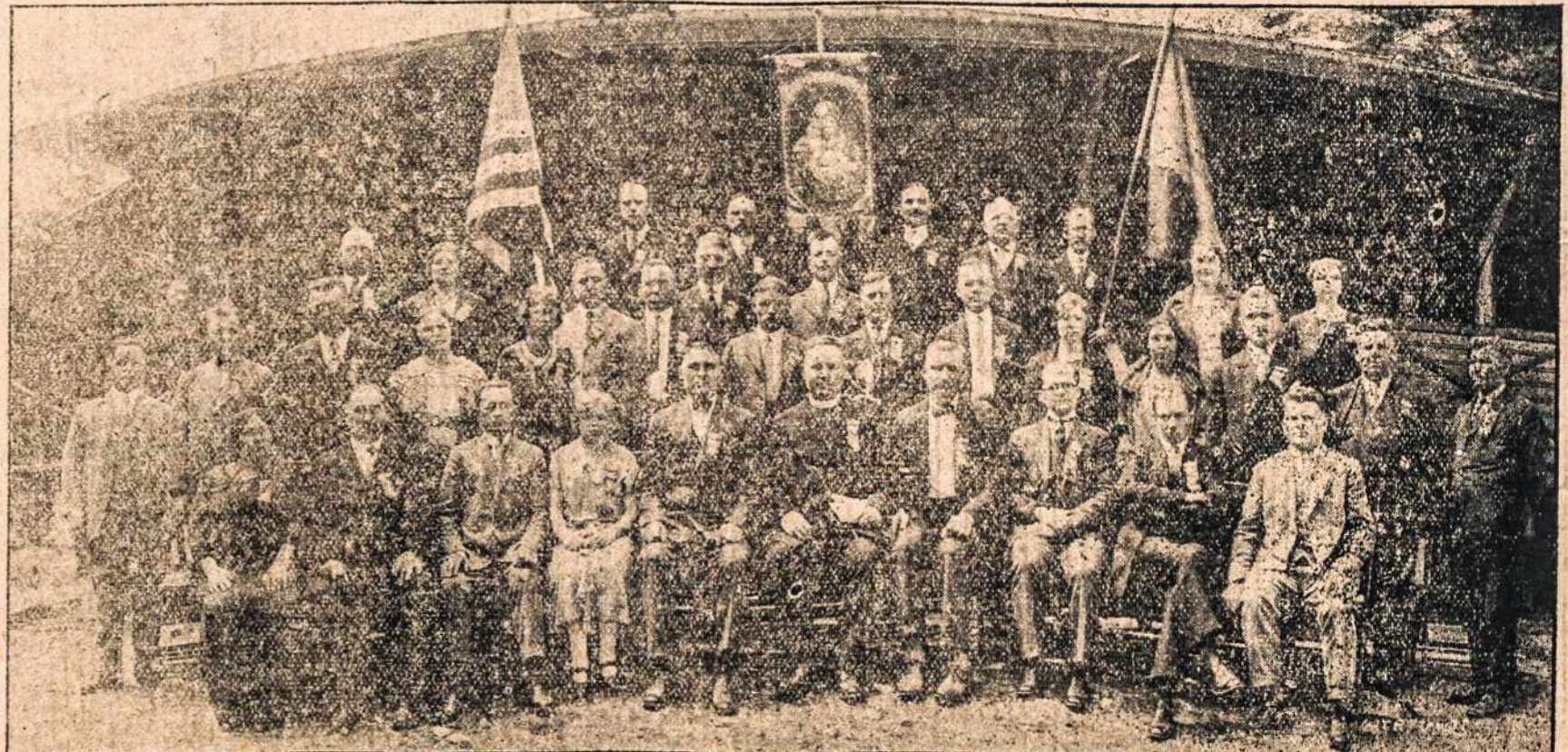
KUN. F. KEMĖSIS.

L. D. K. S. įsteigėjas, jo pastangomis įsteigtas jos organas “Darbininkas” buvo pirmasis organas žemės ūkio srityje. Jis buvo vienas iš neįtikinamai Amerikos lietuvių katalikų, ir jo organizacijai stipriausias, skleidžiantis darbininkų aspiracijas krikščioniškoje dvasioje, kooperacijoje, kraštyje. Daug ekonominius mokslus katalikiškame universitete Washingtone ir gavo aukštesnį mokslo laipsnį. Dabar yra docentas žemės ūkio Akademijoje, Dornavoje, Lietuvoje.

santykių, paėmęs savę, kaip po- tipingą pavyzdį, — kad pa- rodžius, kaip dabartinė in- teligentų karta turi gana sunkiai dirbti. Aš dar negal- lėjau per dideliu darbingu- mu girtis. Vidutinis Kauno inteligentas, ypač su visu- meniniais palinkimais, pri- klauso bent prie keliolikos organizacijų, iš kurių bent keliose yra valdybos nariai. Tiesiogines — valdininkavi- mo, ar mokytojavimo parei- gas atlieka, namo sugrįžęs ir šiek-tiek perkandęs, įsai- skubinasi iš susirinkimo į su- sirinkimą, iš posėdžio į po- sėdį, ir taip iki vėlyvai nak- čiai. Seimo narys bus ir pro- fesorius, ar mokytojas, ir banko ar bendrovės direktori- us, ir dangelio draugijų narys, ir laikraščių bendra- darbis. Jei ir išspruks kada į operą, tai žinok tikrai, kad pasivėlinas. Į susirinkimą atėjęs uolat graibys laikro- dėlių, nes jau jo laukia kur nors kitur. Studentai ir stu- dentauja, ir valdininkauja, ir visuomeninkauja.

Žinoma, ne visi darbuose skęsta. Yra ir lengvai gy- venančių: karininkai, kai- kurie valdininkai, operos- dramos artistai ilgas valan- das praleidžia klubuose. Sunkiausia gadyne Lietuvo- je — tai visuomenininkams. Visuomeninis gyvenimas verda, juda, šakojasi, ple- čiiasi. Tad ir darbų krūvos nemažėja, bet uolat auga.

Akademijoje is Tekniku- me paskaitos-pamokos baigė- si gegužės 9 d. Atsivėpėme liuosiau. Bolioka tik studen- tų kvotiniai. Ir “Darbinin- kas” dažniau ši ta šiegers iš Dotnavos. Kun. F. Kemėsis.

JUBILIEJINIS, DESIMTASIS L. D. K. S. SEIMAS, buvęs birželio 25-6 1925, Montelloj, Mass. Viduryje augščiau kabo veidava su sv. Juozapo paveikslu, įreikiu Montelloje kuopai už uoliausių pasidarbavimų.

Japonų pyktis virto į užuojautą

ATSĀUKĖ PROGRAMA
Japonijos organizacija va- dinama Pacifiko Civilizaci- jos Draugija buvo beren- gianti “Pažeminimo Die- na.” Norėjo paminėti meti- nes sukaktuves perleidimo japonų neįsileidimo įstatymo. Bet ištikus žemės drebėjimu Santa Barbaroj programą atšaukė. Vietoj protestų A- merikai, sakvta draugija nu- tarė pasiūsti Santa Barba- ros miestui užuojautos tele- gramą.

IŠPLAUKĖ Į AUSTRALIJA
Suv. Valstijų laivynas, kur- kurs darė maniebrus Paci- fikui, dabar išplaukė į Australija. “stiečius” ir pasirodė vilties, kad pasveiks.

Karalius pagerbs lakuną

BUS SVEČIUOSE PAS KARALIŲ
Kai Amundsen, Norvegi- jos lakūnas į šiaurės ašigali, sugrįžo namo ir buvo nepa- prastomis iškilėmis pasi- tiktas. Buvo Norvegijos so- stinėj pasitiktas, kaipo tau- tos didvyriš. Nedėlioj, lie- pos 5 d. jis pakviestas pie- čiauti pas karalių.

20 RYKŠČIŲ PLESIKUI
Montreal, Canada. — Ai- rišis Peter McDonald gaus 20 rykščių ir du metu kalėj- mo. Jis buvo įsilaužęs nak- tį į svetimus namus ir apru- bavojo.

Baimė angelus daro vel- niais.

GUBERNATORIUS PAS PREZIDENTĄ

Massachusetts valstijų gu- bernatorius Fuller aplankė prezidentą Coolidge, kurs va- kaciijas leidžia Swamscott'e netoli nuo Bostono. Gu- bernatorius išbuvo pas prezi- dentą ištisą valandą ir gerė- arbatą ant vasarnamio pia- zo.

UŽSIUVO ŠIRDĮ

Washington. — Moteris Jennie Widmar, 52 m. am- žiaus bandė nusižudyti. Su peiliu smeigė sau kritinėn ir pasiekė širdį. Jos tikslas ne- buvo atsiectas. Ji buvo au- garbenta ligoninėn ir ten dak- tarai padarė jos širdžiai tris- dabar išplaukė į Australija. “stiečius” ir pasirodė vilties, kad pasveiks.

ATSITEISĖ

Italija pakvietė Rumuni- jos karalių ir karalienę atsi- lankyti grįžtant iš Franci- jos. Pernai Rumunijos pre- jkybos kompanijos buvo įsi- skolinusios Italijos biznie- riams ir neišrodė, kad bus atsisteista. Dabar rumunų biznieriiai atsisteisė italams, šalių santikiai pagerėjo ir todėl Rumunijos karalius pasidarė pageidaujamas as- nuo.

Tik tie tiki į teisybę, kurie ją tikrai myli.

Blogos mintys greit virsta blogais darbais.

Iš Vyčių Seimo

LIETUVOS VYČIŲ SEIMAS. Liepos 1 diena.

Posėdžiai pradėta 9:45 ryto. Pirmu rinkauja dr. M. Bagdo- nas. Paskaitomi sveikinimai. Mandatų ir knygų patikrini- mo komisijos pranešimai iš- klausyti ir priimti. Skundų komisija pateikia 17 kuopos skundą del spaustuvs apsilaidimo. Svarstyta ir nu- tarta atkreipti daugiau admi- nistracijos domės vidujinei tvarkai. Pertrauka 10 min.

Pasiūlymai:

Svarstyta ir nutarta: Išspauzdinti Konstituciją su visomis pataisomis. Tam iš- rinkta komisija iš dr. dr. kun. Navieko, M. Bagdono ir J. Ta- mošaičio. Kreipti ypatingos domės sportui. Sekmingesniau spor- to plėtojimui steigiamai kuopų sportų rateliai ir renkami jų vedėjai, šie renka apskričių vedėjus, gi seimas centro vedė- jus. Centro sporto vedėjais iš- rinkti p. l. Lintkiūtė ir adv. Vaškelevičius. Posėdis uždaroma. Pietūs. Popietinė sesija. Atidaroma 3 val. p. p. Pir- mininkauja Dr. Bagdonas. Svarstyta ir nutarta: Apyškaitas centras išdaoda 2 kartą į metus. Pertrauka. Seimas fotogra- fuojamas. Tasa. Sveikinimai: Telegramu sveikinimai gauti nuo Lietuvos Respublikos Pa- simtinio p. K. Bizausko, raštu sveikina 36 kuopa ir prideda auką \$10.00. Sveikinimai kar- šiai sutinkami aplodismentais. Svarstyta ir nutarta: Prie organizacijos organo “Vytis” įvesti bendrą paklau- symų skyrių. Pašelpos skyrių palikti ir pa- vesti administracijos globai. Pašelpos skyriaus vėjus paves- ta Centro valdybos nuožūriai. Popietinė sesija uždaro pirm. dr. Bagdonas 6:30 v. p. p. Tą pačią dieną 8 val. vak.

So. Bostono Municipal salėje į- vyko Vyčių seiminis koncertas. Apiečiai dalyvavo delegatai ir muzikantai. (Nuodugnesnis seimo posė- džių ir pramogų aprašymas tilps sekančiuose numeriuose. Red.)

NELAIMINGI ATŠITIKIMAI KASYKLOSE

Balandžio mėnesy, 142 vy- rai buvo užmušti kasyklose, kaip skelbia raportas Vidaus Departamento Kasyklų Biu- ras. Kasyklų inspektoriai privalo visus nelaimingus at- sitikimus raportuoti Kasyk- lų Biurui. Per mėnesį 41, 174,000 tonų anglies iškasta ir mirtingumo rata buvo 3.45 nuoš. del milijono tonų. 1924 m. balandžio mėnesy iš- kasta 37,215,000 tonų ang- lies ir mirtingumo rata buvo 6.58 nuoš.

Šių metų balandžio mėne- sį 34 vyrai užmušti akmeni- nės anglies kasyklose, mir- tingumo rata buvo 4.55 nuoš. del milijono tonų ir anglies iškasta 7,472,000 tonų. Mir- tingumo rata del kietųjų ka- syklų buvo 3.20 nuoš. del mi- liijono tonų, arba 108 mirėm. Anglies iškasta 33,702,000 tonų.

Per šių metų pirmus ketu- rius mėnesius, 737 vyrai už- mušti kasyklose. Anglies iš- kasta 191,370,000 tonų ir mirtingumo rata buvo 3.85 nuoš. del milijono tonų, suly- ginus su 5.11 procentu del pereitų metų tiek mėnesių. Šiais metais buvo 4 dideli ne- laimingi atsitikimai, kuriuo- se 94 vyrai žuvo. Matyt su- mažėjimas gazo ir dulkių už- sidegimo, ir nuo stogų nu- puolimo.

F. VIRAKAS.

Populiariausias "Darbininko" bendradarbis nuo pat jo įsisteigimo iki šių laikų. Jis buvo teipgi L. D. S. Centro pirmininku ir sekretorium. Savo aiškia, entuziama, suprantama kalba daug prisidėjo prie švietimo Amerikos Lietuvos darbininkijos. Lygiai gabiai rašo straipsnius, vaizdelius ir žinias iš Lietuvos.

pranašavo neilgą gyvenimą ir negarbingą mirtį. Jų pranašavimus kaip beveik visuomet taip ir dabar nunešė rudis ant uodegos o L. D. S. įlgainiui persikrikštijusi į L. D. K. S., tebegyvuoja ir šiandien, o pranašų liūdai netarpsta, bet vieni išnyko, o kiti serga neišgydoma džiova ir laukia savo galio.

Laimingas kūdikis, kuris turi gerus dorus tėvus. Laimingi tėvai, kurie susilaukia sveikų, stiprių, dorų vaikų. Tuomet tos šeimynos jokios galybės nesuskaldys, neišardys. Tokia šeima visais klyūtis pergalės, iš visų pinklių ir nelaimių ar klaidų išlips, išeis pergalėtoja. Tuomet visos priešgimybės ne tik ką tokiai šeimai nieko nepakenks, bet dar ją sustiprins, išbulvins taip, kad ji švies kaip saulė ir bus brangi kaip auksas — bus sektinas visiems pavyzdys.

Ar L. D. S. atsiekė užsibrėžtojo tikslo — pasakyti yra sunku, bet kad daug yra nuveikusi Amerikos lietuvių darbininkų gyvenime tam abejonių būti negali. Jiniai išjudino liaudį, jiniai suarti-

L. D. S. iškart labai sparčiai augo ir narių skaičiumi ir finansinai, o augo delto, kad ją visa katalikiška visuomenė rėmė, jai priėjautė. Ją rėmė ir kunigai klebonai, ir lietuviai biznieriiai, ir paprasti darbininkai. Be luomų skirtumo visi prie L. D. S. rašėsi delto, kad tuomet visi jautė, kad toji organizacija buvo būtina reikalinga ir kad buvo tokia kokios reikėjo, kokios visų buvo jau pasigendama.

Organizacija užsidėjo du svarbiausiu tikslu: suorganizuoti katalikų organizacijon darbininkus moraliai ir materialiam jų gerbūvio pakėlimui, ir platinti katalikiškos pasaulėžvalgos propagandą, spausdinant katalikišką darbinikišką laikraštį "Darbininką" ir spausdinant įvairias lietuviškas doras knygas.

Kas gi iš katalikų galėjo būt tam priešingu — rodos kad tokių buvo labai mažai.

Spausdinti laikraštį ir knygas reikia turėti savo spaustuve, reikia turėti kapitalo ir reikia turėti tam dalykų tinkamų išmanančių žmonių. Ot čia ir buvo sunkiausia užduotis naujos susitvėrusios L. D. S.

Čia pasižymėjo organizavimo srityje daugiausia kun. F. Kemėšis, bet reikia atiduoti kreditas ir kitiems valdybos nariams ir L. D. S.

KUN. J. ZIDANAVIČIUS, Amsterdamo Hetuvų klebonas, tobulas žemaitis ir geras prietelis "Darbininko" ir L. D. K. Sąjungos.

stangų ir pasišventimo, matant, kad ir kitų kolonijų susipratę lietuviai katalikai tą jų darbą remia, turime visi džiaugtis ir turėt vilties, kad toji organizacija augs ir stiprės ir jei ne mes, tai mūsų vaikai ar vaikų vaikai sulauks to laiko, kad šios organizacijos švės 100 metų gyvavimo jubiliejų, o dabar valio! L. D. K. S. Valio! Monteliečiai pasidarbavę taip, kad pas jus įvykė 10 metinis jubilėjinis seimas, valio! vėsiems tiems, kurie darbuojatės L. D. K. S. labui. Mano irgi toje organizacijoje yra daug idėta širdies ir darbo. Ką galėjau, kaip mokėjau ir galėjau organizacijos labui dirbau, ypač baisiausiais karvo laikais, kuomet daug mū-

IŠ L. D. K. S. KUOPŲ GYVAVIMO IR DARBUOTIS

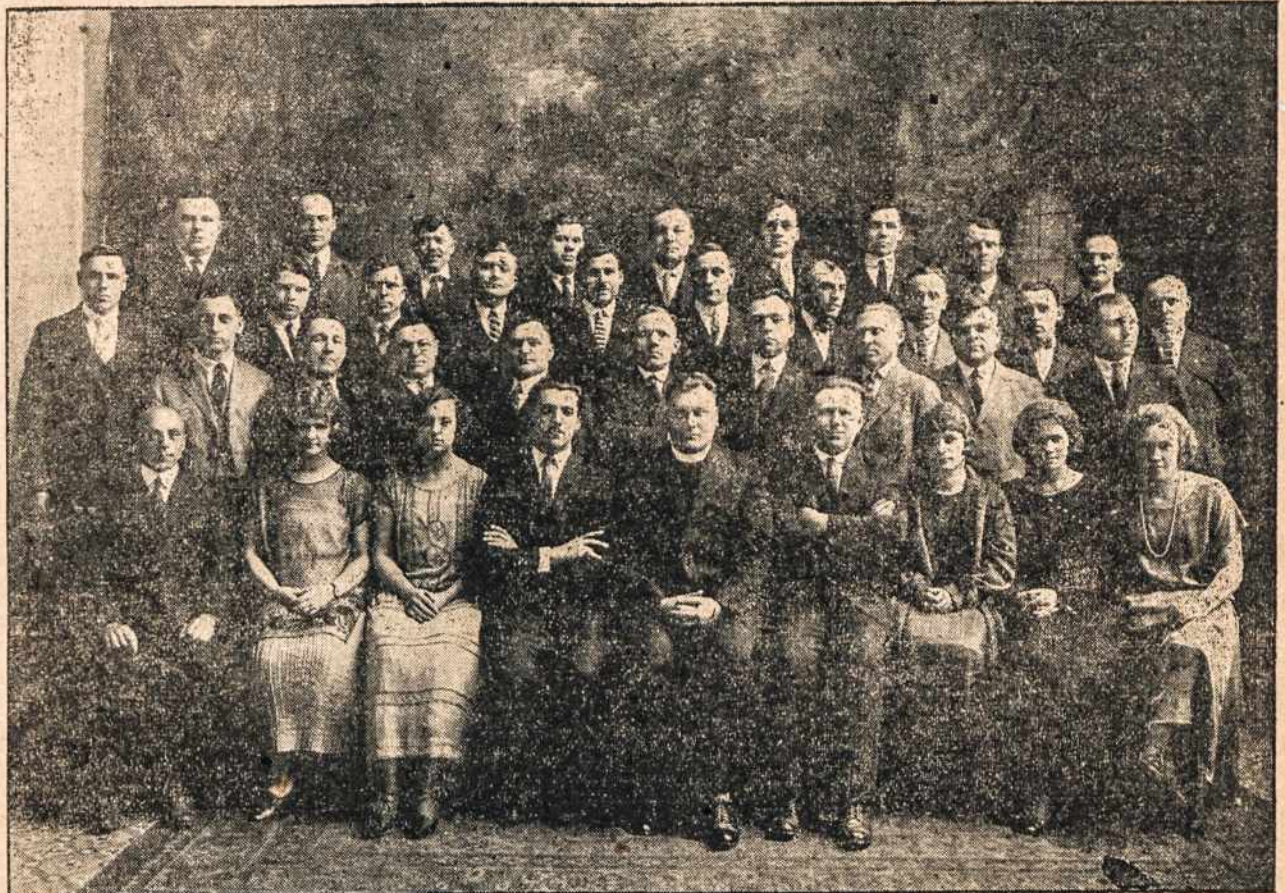
DETROIT, MICH.

Atsiradus būreliui šviesesnių šios kolonijos darbuotojų, kuriems rūpėjo palaikyti bendrą darbinikišką ryšį tarpe Detroito lietuvių gyventojų ir sujungti darbinikiškas jėgas, idant būtų galima atlikti darbus, kurie būtų naudingi Bažnyčiai, tautai ir visuomenei. Ir štai gruodžio 21 d., 1918 m. pastangomis kelių veikėjų tapo suorganizuota L. D. S. 72-TRA KUOPA iš 11-kos ypatų. Pirmieji mūsų kuopos gyvenimo žingsniai buvo sunkūs, bet rodanti vilties šviesesniai ateiviai. Mūsų kuopos pirmoji valdyba buvo tvirtas pamatas, ant kurio šiandien mūsų kuop-

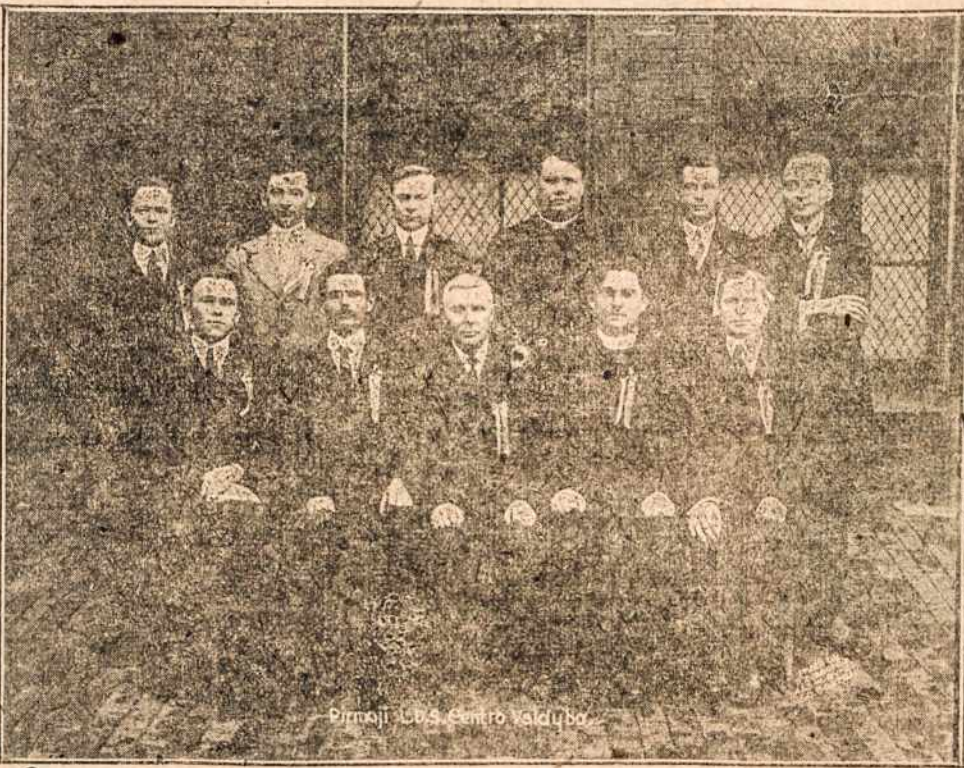
pa remiasi ir gražiai gyvuoja. Pirmieji mūsų kuopos darbuotojai buvo šie: Pirm. J. Salinis, Vice pirm. K. Gervilis, Rašt. D. Miliauskiūtė, išd. F. Gustaitis, Išdo globėjai A. Stankus ir S. Cibulskis. Per tuos kelius metus L. D. S. 72-TRA KUOPA atliko daug prakilnaus darbo. Surengta 8 prakalbos, 6 vakarai, 4 baliai ir 3 piknikai. Mūsų kuopa per kelius metus laikė vakarinius kursus, laikė diskusijas, žodžiu sakant, buvo rengiama, kas tik gražu, prakilnu ir teikianti nariams geresnį supratimą apie darbinikišką idėją.

Apart surengimo vakarų mūsų kuopa neatsiliko ir auko-

mis, bet prisidėjo visur kur tik buvo galima ir geriems tikslams. Suaukota Lietuvos reikalams \$85.00. Nupirkta L. P. Bonas už \$50.00. Sudėta Streikierių fondui \$25.00. Labdariniams tikslams suaukota \$80.00. Bažnyčios reikalams \$50.00. Nupirkta L. D. K. S. 12-ka šerų. Šiandien mūsų kuopoje randasi 110 narių, iš jų pilnai užsimokėję 85, o kiti nepilni nariai. Išde randasi \$30.00. Šių metų valdyba, kuri pildė kuopos pareigas su didžiausiu pasišventimu ir energija yra iš sekančių narių: Dvas. Vadas Kun. J. Čižauskas, Pirm. S. Stepulionis, Vicepirm. K. Kernagis, Finansų

L. D. K. S. 72-TRA KUOPA, DETROIT, MICHIGAN

PIRMOJI L. D. K. S. VALDYBA

Stovintieji (iš kairės dešinėn): A. F. Kneizys, J. Petrauskas, kun. T. Zilinskas, V. Kudirka, J. E. Karosas. Sėdintieji (iš kairės dešinėn): J. J. Tommas, F. Virakas, M. Žloba, kun. F. Kemėšis, M. Vonts.

kad dar permažai dirbau ir kad nors ir be blogų norų daliai prisidėjau prie tvėrimo tokių organizacijų, kurios visgi nėbuvo dabiniškams naudingomis — bet tas paaiškėjo jau pervelai. O su įvairių organizacijų tvėrimu ir prie jų prisidėjimu apsigavau ne aš vienas, bet veik visi lietuviai neišskiriant ir daug už mane gudresnių, ir mokytesnių.

Klaidą padaryti labai lengva, tik ją atitaisyti nevisuomet galima. Bet supratęs savo klaidą prie jos atvirai prisipažinti ir kiek galint stengtis ją atitaisyti yra pareiga kiekvieno dorą žmogaus, sulyg savo išgalių ir aš pasistengsiu taip pasielgti.

Baigdamas savo prisiminimą dešimtmetinio L. D. K. S. jubilėjaus, kviečiu ir visus buvusius L. D. K. S. ir "Darbininko" bendradarbius, draugus ir rėmėjus pamiršus visus gyvenime kilsius nesusišpatimus, neužganėdintimus ar išžeidimus su šiais 10 metais organizacijos ekzistavimo vėl visiems išvien stoti prie bendrojo darbo, stiprinti tą naudingą ir garbingą organizaciją, o tuomet ir organizacija atneš daugiau naudos visai katalikų visuomenei.

Vienybėje ir meilėje visa katalikų visuomenės galybė buvo, yra ir bus.

Valio! dešimtas metų vaikas L. D. K. S. jau daug naudingo darbo atlikai.

Stiprėk iš metų į metus ir išaugk į stipriausią katalikišką-lietuvišką organizaciją.

Valio!

F. Virakas

raš. V. Markuzas, Nutarimų rašt. J. Jankūnas, Išd. K. Zizis, Išdo globėjai: Zabalevičius ir F. Gustaitis, Maršalka Leonas Urnekis. Apart valdybos kuopa turi visą eilę rimtų pasišventusių ir nenuilstančių darbuotojų, kuriems rūpi darbinikiškos idėjos, kurių troškimas yra pastatyti mūsų 72 kuopą pirmoje vietoje L. D. K. S. organizacijoje.

Valdyba

glob. J. Laučka ir V. Kancelieris.

LDKS. 6 kuopa uoliai pasidarbavo ir dabar darbuojasi apšvietos srityje. Surengta daug prakalbų, teatrų ir viešų vakarų. Kuopa gausiai aukavo Lietuvos reikalams ir nuolat šelpė pašalinės darbininkų organizacijas. Štai nekurios skaitlinės: Kareivių Fondui aukota \$10, LDKS. bonų ir šerų pirka už \$150 ir "Darbininko" skolų panaikinimui aukota \$33, Waterbury'o streikieriams \$17, pirka "Draugo" bendrovės šerų už \$10, aukota Tautos Fondui \$20, Lietuvos Laisvės Bonų pirka už \$50, pagerinimui spaudos paaukota \$5, sušelpimui sergančio nario \$12. Dabar kuopos išde randasi apie \$40., LDKS. 6 kuopa pasiuntė į Lietuvą didelį transportą knygų. Kuopa taipgi dalyvavo visuose Amerikos lietuvių seimuose. Kuopa nesigailėdama nei triūso, nei pinigų, kelia visur lietuvių vardą ir šelpia darbininkų reikalus. Dabar turi pilnų narių 51.

Dabartinė valdyba: pirm. A. Mašiotas, pagelb. J. Benotas, nut. rašt. A. Keršis, fin. rašt. A. Pateckis, išd. S. Srupša, išd. glob. J. Vaznionis ir J. Burbulis. Dabartinis pirmininkas A. Mašiotas yra energingas veikėjas, nuo susitvėrimo kuopos ir dabar daug darbuojasi beveik neapleisdamas nė vieno susirinkimo, nors jau ir senas žmogus, bet nenuilstantis veikėjas. Teipgi A. Pateckis yra daug pasidarbavęs kuopos labui; taigi yra ir daugiau gerų veikėjų ir galima tikėtis, kad ateityje Hartfordo darbininkai daugiau supras organizacijos vertę ir prisidės prie LDKS.

ANTANAS MASIOTAS

Hartford, Conn., L. D. K. S. 6-tos kuopos antrus metus eina pirmininko pareigas. Gerai pažįsta darbininkų reikalus. Nors jau nejaunas, bet energingas darbuotojas, ne tik darbininkų tarpe, bet visame maudingame šios kolonijos veikime.

HARTFORD, CONN.

LDKS. 6 kuopa suorganizuota liepos 11 d., 1916 metais, pastangomis kun. F. Kemėšio ir vietinio klebono kun. J. Amboto. Į steigiamąjį susirinkimą atvyko žymiausi veikėjai, kurie ir sutvėrė kuopą iš 22 narių. Išrinkta pirmoji valdyba iš: pirm. D. Karoblis, vicepirm. P. Geležiūtė, nut. rašt. A. Kneizys, finansų rašt. P. Kaulakis, išd. K. Tamošiūnas, išdo

A. Keršis

A. F. KNEIZYS.

teisių studentas, buvęs Centro sekretorium, "Darbininko" administratorium. Uoliai darbuoja L. D. Sąjungai ir tebėra jos nariu ir prieteliu.

draugams, delto, kad jau kelis mėnesius praleidus sunkiame organizavimo darbe buvo įsteigta nuosava spaustuve ir pralėta leisti taip visų laukiama "Darbininkas," kurio pirmaisiais redaktoriais buvo kun. F. Kemėšis, Pranas Gudas ir Ursulė Jokubauskaitė.

Laikraštis išėjo gana gyvas, aktualus, ir populerus — visiems suprantama kalba rašomas.

Tuomet jo ateitis buvo užtikrinta. Tai vis įvyko 1915 metuose ir ši rudenį be abejo "Darbininkas" turės išleisti jubilėjinį dešimties metų suaktyvių numerį, kuriame plačiau tuos dalykus nušvies visi tie, kurie prie jo įsikūrimo, sustiprinimo ir išplatavimo prisidėjo — o tokių yra daug.

Šiandien L. D. K. S. susilaukus 10-to seimo, ir matant, kad Bostono ir Montellos darbininkai tebėrina priešakinėse eilėse to viso katalikiško darbinikiško judėjimo, dedami tiek pa-

sų organizacijos apsukresnių ir už mane gudresnių bendradarbių buvo kariuomenėn sumobilizuoti. Tuomet prisidėjo ir organizuoti ir nors ir nemokant prigelbėt laikraštį prirašyt ir t. t. Bet aš to nesigailiu — gailiuosi,

JONAS GLANECKIS.

Per tris metus buvęs L. D. K. S. izdirininku ir tiek pat metų buvęs namo gausuotium, uoliai darbuojasi ir teisiškai. Šiomis dienomis man išvykti Lietuvon vakarėjų, bet katalikų Centro valdybos nariui stato kandidatui "Darbininko" administratorius ir turbut Lietuvon nevyks.

K. N. JUOZAS KAULAKIS.

Klebonas šv. Kazimiero parapijos, Philadelphia, Pa., apie kurį tai vienas amerikiečių daktaras William Garrison tarp kitų yra tapęs su šiais žodžiais: "Father Kaulakis has always earned the eternal Gratitude of every true Lithuanian by reason of his noble and unrelenting labors for the just cause of Lithuania Independence."

KELETAS ŽODŽIŲ IŠ KVAKERTAUNO—PHILADELPHIJOS, PA.

Kaip patyriau, tai iš mūsų miesto Philadelphia, Pa. niekas nieko nemano parašyti į jubiliejinį "Darbininką". Mat, vieni — Richmondiečiai užimti savo reikalais... Reikalais medžiaginiai... Jiems idealai mažai dabar terpi... O Soutiečiai — nariai 13-tos kuopos sarmatinas, kad laike dabartinio paskiausio vajuos jie mažai ką laimėjo... Vienok ištikrųjų, nėra ką sarmatyti, ant kiek aš, rašantis tuos žodžius, žinau, tai jiems paskiausiais laikais aplinkybės vis buvo neprielankios... Bet tiek to — perskaitys straipsnelį "Kuopų Istorijos" "Darbininke" No. 54 aš šiek-tiek pasiryžau pabrėžti ir, sulig paraginimo tame straipsnyje, sužvejoti klišių paveikslų veikėjų. Žinia: tiek rašau, kiek turiu medžiagos tam braižymėlini. Toliau te man nieks — iš Philadelphiajiečių nedrįsta rūgšti, o ypatingai tie, kurių prašiau informacijų, kad tame braižymelyje, toj trumpoj istorijoje — peržvalgoj bus trūkumai. Šitai, ant kiek man yra žinomų, prie 13-tos kuopos dabar priguli apie 40 narių, jos valdyba susideda iš sekančių ypatų: pirmininkas — gerb. Kazys Dryza, sekretorius — gerb. K. Zokas, finansų sekretore — gerbiama Ona Unguraitė, išdalininkas — gerb. A. Balčiūnas, (vice-pirmininko nepasisekė sužinoti vardo, pavardės). Ką 13-toji kuopa nuveikė — mažai ką galiu pasakyti; bet... bet, kad nesnaudė... o veikė, tai iš to jau galima yra įsivaizdinti, kad ant kiek pamenu, iš kalendoriaus 1921-mųjų metų, tai įvairiems prakliems dalykams, kartu imant paaukavo 114 dolerių su centais; pirkto L. D. S. Namu Boną už \$25.00, gi gerbiama O. Unguraitė pirkto ir vėliaus dovaną privaičiai — iš savo kišenius tokį patį boną už 100 dolerių). Tai penki metai atgal; o dabar, manau, tas pasidvigubino. Ir taip toliau, ir taip toliau!

O dabar keletą žodžių apie kuopą (numerį pamiršau) tarp Richmondiečių. Tą kuopą kur-kas vėliau įkūrė, negu 13-toji įsikūrė, gerb. kun. Ignas Zimblys su gerb. Pranu

Gerbiama ONA UNGURAITĖ (stovinti) 13-tos kuopos dabartinė finansų raštininkė. Jos draugė (sėdinti), gerbiama JULĖ POSKIENĖ (mėrė 13-tos kuopos), gabi darbuotoja plunksna — daug rašo į "Motery Dirvą", o tarpe kitų laikraščių, retkarčiais ir "Darbininke" patilpsta jos rašteliai po įvairiais slapyvardžiais.

L. D. S. Valdyba, Philadelphia, Pa. tarp Richmondiečių daug spaudos išplatino gerbiama Ona Danulevičienė; už ką, taip jai, kaip ir gerb. J. Šefeltaitėi priguli pagarbos žodžiai... Ačiū joms už tai! Kad Philadelphiaiečiai — gerb. K. Dryza daug rašinėjo į "Darbininką" ir gerbiama Julė Poskienė daug rašinėdavo taipogi ir kad nuo pirmųjų dienų "Darbininko" įkūrimo į jį tankiai rašė ir rašo Kazys Vidikauskas.

Maironietis P. S. Kada jau buvau užbaigęs tą raštelį, tai teko sužinoti, kad 13-tos kuopos dvasios vadovu yra dabar gerb. kun. Paukštys, vikaras šv. Kazimiero parapijos ir, kad 13-toji kuopa per dvi Spaudos Savaites — 1917-1919-se metuose išplatino išpardavė tarp žmonių knygų su viršum už tris šimtus dolerių! Valio! už tą! Toliau: kad tarp gerbiama Andrejėvičienė, kur klebonuoja gerb. kun. Juozas Čepukaitis, taipogi jau yra susitvėrus L. D. K. S. kuopa (numerio neteško sužinoti), turi jau 30 narių ir sakoma yra: puikiai, uoliai darbuojasi.

M-tis NEW BRITAIN, CONN.

L. D. K. S. 36 kp. suorganizuota sausio 8 d., 1916 m., iš 9 narių. Organizatoriū buvo gerb. kun. F. Kemėšis. Sausio 9 dieną, 1916 m. buvo pirmas susirinkimas, kuriame išrinkta valdyba iš sekančių narių: J. Poškus pirm., B. Matulevičienė (dabar Mičiūnienė) rašt. ir M. Nevulis išd.

Nuo to laiko kp. išrinkti agentai platina katalikišką spaudą ir užrašinėja laikraštį "Darbininką". Laike Spaudos Savaitės parduota literatūros už 200 dol. Kuopa yra surengus 12 prakalbų, 8 pramogas, didelį pikniką, kuris atnešė kp. \$120 pelno. Visa kp. darė, kad supažindintus visuomenę su L. D. K. S.

Aukomis prisidėjo šiaip: pardavinėjo pašto lietuviškus ženklelius, rinko aukas Lietuvos kariuomenei per Tautos Fondą ir prisidėjo anka 10 dol. Lietuvos Krikščionių Demokratų Partijai, pirkto Lietuvos Boną 50 dol., kurį vėliaus paaukojo Lietuvos Universitetui, su kiuponais, sumojė 82 dol. 50 c.; aukojo 5 dol. del gynnimo reikalų; aukojo moksleiviams 5 dol., Klaipėdos sukilėliams 5 dol., ant knygų į Lietuvą 5

dol., Aukso Fondan 5 dol. aukso, del vietinės lietuvių bažnyčios 49 dol. ir del raščių "Darbininkui" \$8.00. Pirkto L. D. K. S. boną 25 dol., vėliaus paaukojo.

Kuopa priguli prie L. D. K. S. Conn. apskrčio nuo 1918 m. 1918 ir 1923 metais kp. buvo išaugus iki 50 narių, bet daugumai išvažiavus į Lietuvą, kp. sumažėjo iki 20 narių. Dabar yra 22 nariai, kurie yra pilnai užsimokėję. Tikimės ir stengsimės vėl kuopą išauginti skaitlinga. Kp. buvo siuntusi delegatus į L. D. K. S. seimus per 5 metus, per du metu mokėjusi į Streikių Fondą po 25c. nuo nario, į Federaciją mokėjusi po 6 centus nuo nario per tris metus. Dabar nesimokama, nes nėra skyriaus mūsų kolonijoje.

Ateity stengsimės veikti kad padidinti kuopą ir visuomet kovoti prieš savo priešus. Dabartinę kuopos valdyboj yra šie: V. Vaznis pirm., A. Mičiūnas vice-pirm., raštininkė B. Mičiūnienė, kuri raštininkės pareigas eina nuo pat kp. susitvėrimo; per pirmus keturis metus ėjo pareigas abiejų raštininkų, taipgi buvo LDKS. Conn. apskrityje raštininke per tris metus, dabar tik finansų raštininkė. Rašt. T. Kavaliauskas, A. Girkis išd., išlo globėjai O. Janulevičienė ir T. Slaskevičius, organizatoriai P. Kavaliauskas ir Z. Rulis, korespondentė B. Mičiūnienė.

Parašas valdybos: Raštininkai B. Mičiūnienė, Pirmininkas V. Vaznis, P. Kavaliauskas

MONTELLO, MASS.

M. KAMANDULIS, uolus Montellietis, kuris netrukus sugrįš iš Lietuvos.

Dešimties metų darbuotė 2-ros kuopos

LDKS 2 kuopa sutverta birželio 22, 1915 m. per buvusį gerbiama kun. K. Urbonavičių ir organizatorių kun. F. Kemėšį, kuriems išaiškintis organizacijos naudingumą prisirašė 14 narių ir tapo išrinkta valdyba: pirm. Juozapas Vaičiūnas, protokolų rašt. J. Saladonis, fin. rašt. T. Adomavičius, kasier. M. Abračiūnas, tvarkos prižiūrėtojas T. Kubilius.

- Veikimas 1. Rugpjūčio 24, 1915 buvo surengtos pirmos prakalbos. 2. Rugsėjo 14, 1916 buvo surengta Spaudos Platinimo Savaitė. 3. Rugpjūčio 13, 1918 "Darbininko" namo morgiečių bombardavimas. Ankojo: gerb. kunigas Urbonavičius \$5.00, Mykolas Abračiūnas \$5.00, T. Adomavičius \$2.00, T. Kubilius \$1.00, J. Saladonis 50c., 2 kp. \$10.00, viso \$23.50. 4. 2 d. sausio, 1921 išrinkti spaudos platintojai: Jonas Jaskelevičius ir Elzbieta Rožėnaitė. 5. 2 kuopos nariai išpirko "Darbininko" namo bonų už \$575.00. 6. Dovanų namo bonus šie:

Gerb. kun. Jonas Švagždys \$25.00, Pranas Kukauskis \$25, Jonas Jaskelevičius \$25, Vincas Miliauskas \$25, Juozapas Trainavičius \$25, Juozapas Sinkevičius \$25, Jokūbas Saladonis \$25, Elzbieta Rožėnaitė \$25, 2 kuopa boną \$25, Ona Kašėtaitė \$25, Julius Baronas \$25, gerb. veikėjas M. Abračiūnas \$100 ir buvo skolinės "Darbininkui" \$160, taigi Mykolas Abračiūnas viso dovanų \$260; nariai dovanų namo bonų už \$275, viso \$535.00.

7. Per visą laiką buvo surengta keturios spaudos platinimo savaitės, devynios prakalbos, penki piknikai ir trylika vakarų. Viso įvairių pramogų surengta trisdešimt viena.

8. Del išvažiavimo 30 gegužės 1925 kuopa pardavė už \$62 išlaimėjimo tikietų.

9. Laike 1924 ir 25 m. vajuos 2 kuopa prirašė 138 narius ir laimėjo centro paskirtą dovaną — garbės taure. Narių kuopoje yra 270. Prirašinėtojai per vaju buvo: Jonas Jaskelevičius, Juozapas Daugelevičius, Banys, Tamulevičius, Mykolas Kamandulis ir k. Jaskelevičius prirašė daugiausia narių ir gavo iš centro dovaną — Garbės Taure.

JONAS JASKELEVIČIUS, Montellietis. Jis turbut yra uoliausias LDKS narių prirašinėtojas ir "Darbininko" platintojas visoje Amerikoje. Už uoliumą šiemet jis gavo garbės taure.

10. 2 kuopos valdyba: pirm. J. Daugelevičius, fin. rašt. Ant. Akstinas, prot. rašt. Pranas Kukauskas, kasierius Mikolas Abračiūnas (begalo daug pasidarbavęs kuopai ir visai organizacijai), kasos globėjai: Kazimieras Pileckas ir Albina Višėvičiūtė, tvarkos prižiūrėtojas Juozapas Tumonis.

BALTIMORE, MD.

Vasario 27 d., 1916, 8-tą valandą vakare gerb. kun. F. Kemėšis, po ilgos prakalbos, pasirašė žmones, kurie mano prisirašyti prie L. D. S., pasilikti svetainėje. Mažai kas išėjo.

K. P. STRAKAUSKAS, Bostono Lietuvių vikaras, uolus veikėjas jaunimo tarpe ir prietelius "Darbininko" L. D. K. S.

Visi balsavo, kad reikia suorganizuot kuopą, bet kuomet se.

Kuopa teikia daug garbės dvasiskam vadovui gerb. kun. J. Lietuvninkui, nes jis kuomet kuopai kas nepavyksta, tai už svetainę nieko nerokuoja, o jei kada pavyksta, tai tada kokių penkinę daugiau paima. Už tai kuopa taria ačiū.

J. K.

NEW HAVEN, CONN.

L. D. K. Sąjungos 28 kuopa sutverta 4 d. sausio, 1916 m., pobažnytinėj svetainėj, 295 John St., per kun. Fabijoną Kemėšį.

Pirmoji valdyba: pirm. M. Banevičius, rašt. V. Zavorskas, išd. V. Norkūnas, korespondentai Mačiulaitis ir M. Jokubauskaitė.

Surengtas pirmas balius 3 d. vasario, 1917 m., 2-ras balius 4 d. sausio, 51918 m.

- 1. Prakalbos 11 d. vasario 1917 m. 2. Prakalbos 26 d. gruodžio, 1920 m. 3. Prakalbos 7 d. gruodžio, 1919 m. Spaudos — knygų išparduota už \$5.00. 1 piknikas 2 d. spalio, 1919 m. 1. Teatras 18 d. sausio, 1920 met. 2. Teatras 14 d. lapkričio, 1920 m. 3. Teatras 12 d. vasario, 1922

Baltimoriečių lietuvių veikėjų būrelis.

MOKSLEIVIAMS ATOSTOGOSE

"Zvaigždes" leidėjams pernai sumanias išleisti tam tikras sudėines knygas...

VIETINĖS ŽINIOS

VAIKŲ DŽIOVININKŲ NAUDAI

Pereitą pamedelį Matapanė atsidarė Prendergast Preventoriumo vasarinę kempę...

Vaikai ir mergaitės miegos šetrose vasarai pastatytose. Kas ta kempė indomauja...

DEL ŠVENTĖS

Del ateinančią subatą, liepos 4 d., pripuolančios neprigulmės šventės...

IŠVAŽIAVO

Gerb. artistas, smuikininkas, prof. A. Židanavičius šiomis dienomis išvažiuoja...

GERA PROGA

Su mumis virš metų laiką darbavęs adv. P. Daužvardis nerūlo išvažiuoja...

Kreipkitės 123 G St., So. Boston, arba telefonu — S. B. 0616-W.

Apie Daužvardžio išvažiuoimo dieną ir jo būsimąjį užsiėmimą parašysime vėliau.

PARSIDUODA

Pulkas 6-ųjų sėlmynų namas ant 6th St., So. Boston'e...

PAIEŠKOJIMAI

Pilėskau savo brolio Kazimiero Imbraso, Pavojų vienkiemio, Kurkių val.

NAMŲ SAVININKAMS

Lietuvis karpenteris, pentorius ir bilderis. Darbų atlieka sąžiningai...

PADĖKAVONĖ

Mike Bink, 501 Pine Hills St., Minersville, Pa. rašo: "Dėkui Tamstai p. Zūkaiči, už jusų stebuklingą sutalpytas žoles..."

JUOKŲ ŽIUPSNELIS

Surinko DŽUKAS MUSTEIKIS

IKAUŠĖS

Grįždamas iš smulkės Baltarus rašla eži. — A, po šimts kelmų aš maniau, kad tai lempatei šepetys...

DARBSTUMAS

Juozas. — Ka tu tokį dirbai, kad net pirštai pūsteli? Kazys. — Tai nuo šaukšto valgant.

DU DRAUGU

Vakar parėjau įkaušęs ir atsiguliau, šyrty po vieno lova guli žmogus. — Tai turbūt vagis? — Ne, aš pats.

DU KAIMYNU

Petras. — Kaimyne, kam taip laki? Jurgis. — O kur pinigų dėsiu? Petras. — Na tai rašykis į draugiją kokią.

Jurgis. — O kas iš jos naudos. Petras. — Tai po šimts pykių išsirašyk laikraštį.

Jurgis. — Perbrangu vienam. Petras. — Na, tai rašykimės susidėje.

Jurgis. — Šiandien neturiu pinigų. Petras. — Koks tu navatnas, nieko tau šiandien nereik, tai einam, nors alaūs išsigirti!

Jurgis. — Kažin kur geresnis alutis!!!

SENIS IR JAUNIKAITIS

Senis. — Seniau jaunimas, kad dainuodavo, tai net laikai skambėdavo, o dabar neužgirsi nei giesmės, nei dainos. Jaunikaitis. — Klysti, seneli, pažiūrėk į mus, kai mes esame iš bažnytkaimio namo, tada paklauses suvis kitaip pasakysi.

NE, NE VISUOMET!

Jaunikis sako piršliui: — Bet toji mergina, kurią Tamsta man persi, ne tik kad negraži, bet dar ir šlubuoja. Tai patėmijau pereitą šventadienį. Sakyk gi, Tamsta, ar ji visuomet šlubuoja? Piršlys. — Bet kur-gi, mel džiamasis, ne visuomet, tik tai tuomet, kuomet eina.

Lietuvis Perkraustytojas J. J. MORKUNAS

Perveža formiulus ir tolimiausius mėsus ir ant vietos gerai prižiūrima, greitai ir pigiai darbas atliekama.

ANT RENDOS

STORAS Beručių centre. Yra elektrinė, Plūkmės del valdymo, kabalo kriaučių, žiandų, barberių, Pigi rėda.

F. J. KALINAUSKAS ADVOKATAS

414 Broadway, So. Boston (Antros lubos)

LIETUVIS OPTOMETRISTAS

Išgaminuoju akis, priskiriu akinius, krelvas akis atliečiu ir ambliopijose (aklose) akyse sugrąžinu šviesą tinkamu laiku. J. L. Pašakarnis, O. D. 447 Broadway, So. Boston.

PAUL'S CLOTHING SHOP

456 Broadway So. Boston, Mass. LIETUVIŠKA VYRIŠKŲ DRAPAVŲ KRAUTOVĖ. Kviečiame svėčius ir visus lietuvius užėiti pas mus...

EXTRA! EXTRA! NAUJA LIETUVIŠKA APTIEKA

DEL SUSIPAZINIMO SU KOSTUMERIAIS PARDUODAM VISKĄ ŽEMIAUSIOMIS KAINOMIS. Užprašome visas mergules užėiti ir pasižiūrėti į mūsų gerus veido paderius...

FLOOD SQUARE PHARMACY J. KASPARAVIČIUS (CASPER)

Specialistai Receptų Išpildyme 617 E. Broadway So. Boston, Mass. (Po Imperial Teatru).

Antras didžiausias šių metu PIKNIKAS

Lietuvos D. K. Keistučio Draugija Subatoje Liepos-July 4 dieną, 1925

Ant Nuosavo Daržo OAKLAND GROVE E. DEDHAM MASS. Prasišės 10-tą val. ryte ir trauksis iki vėlmos naktį. Programą susidės iš muzikantų, šokių, bėgimo ir kitų panašių žaislų.

PERSIKELE Į NAUJĄ VIETĄ P. J. Akunevičius LIETUVIS GRABORIUS. Suteikia geriausį paskutinį patarimą, todėl verta pas jį kreiptis.

GEORGE H. SHIELDS ADVOKATAS 611-612 Old South Building 294 Washington Street Boston, Mass.

DR. A. J. GORMAN (GUMAUSKAS) 705 Main St., Montello, Mass.

LIETUVYS DANTISTAS A. L. KAPOČIUS 251 Broadway, So. Boston

DR. PUSKUNIGIS GYDYTOJAS VIDURINIŲ LIGŲ 389 Broadway, So. Boston.

J. MACDONELL, M. D. Galima susitikti ir lietuviškai OFISO VALANDOS: Rytais iki 9 val.

DR. H. S. STONE AKIŲ SPECIALISTAS 339 W. Broadway, So. Boston

BOSTONO DRAUGIJŲ VALDYBŲ ADRESAI SV. JONO EV. BL. PAŠELP DRAUGIJS VALDYBOS ANTRASAI

DR-STĖ LIETUVOS DUKTERY PO GLOBE MOTINOS ŠVĖ SOUTH BOSTON, MASS. VALDYBA

IV. KAZIMIERO E. K. DR-JOS VALDYBOS ANTRASAI

D. L. K. KEISTUČIO DR-JOS VALDYBOS ADRESAI BOSTON, MASS.

DR. M. V. CASPER (KASPARAVIČIUS) 425 Broadway, South Boston

S. BARUSEVIČIUS Lietuviškas Graborius, balsamuotojas, Real Estate ir Public Notaras. 258 W. Broadway South Boston, Mass.

JAMES J. KELLEHER AKIŲ GYDYTOJAS Per 12 metų ant 54 Main St Dabar gyvena 63 Main St., Richmond Bldg. BROCKTON, MASS. Patenkinimas garantuojama

Siuveja. Šiuvi visokias moterų drapanas Kurios nori puošs siutes, aukper audyklę ir petrinus. Atidaru vakarais iki aštuonių. P. STANCELAITĖ 598 East Broadway South Boston, Mass.

JUOZAS M. VERVEČKA (VERACKA) LIETUVIS ADVOKATAS PRAKTIKOJA DVIEJOSE OPISUOSE SOUTH BOSTON, MASS.: 414 W. Broadway Tel. S. B. 0948

DAKTARAS J. LANDZIUS (SEYMOUR) LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 381 WEST BROADWAY South Boston, Mass.

LIETUVIS DANTISTAS DR. M. V. CASPER (KASPARAVIČIUS) 425 Broadway, South Boston